

Дуна Н.Г.

к.е.н., доцент

Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна

Журавльов О.В.

к.е.н., доцент

Національна академія статистики обліку та аудиту (м. Київ)

Вплив інституційних чинників на монетарну політику в посткризовий період

В умовах динамічного розвитку економічної науки дослідникам стають доступними значні обсяги статистичних даних за великий відрізок часу.

Так, після Наполеонівських війн в Західній Європі відбулося пожвавлення економічного зростання (рис. 1).

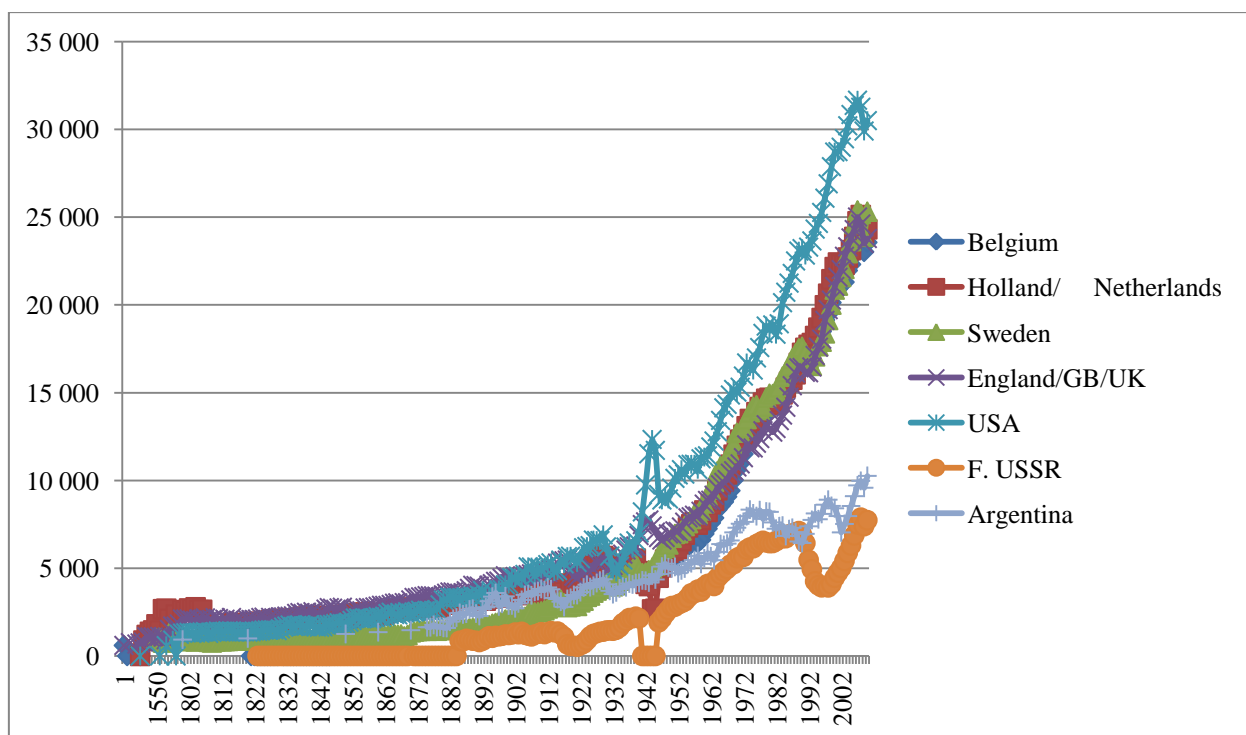

Рис. 1 Динаміка зростання ВВП на душу населення в деяких країнах світу [2]

При цьому в період 1870-1913 рр. мало місце значне підвищення темпів зростання у порівнянні з 1820-1870 рр.

На думку А. Медісона, період з 1820 по 2003 рр. можна умовно розділити на 5 частин. Всі складові відрізняються за динамікою і домінуючою економічною і монетарною політикою.

Період 1950-1973 рр. був «Золотою ерою», часом процвітання, якого не було в світовій економічній історії. За цей період світовий ВВП збільшувався в середньому на 5% на рік, душевий ВВП – на 3% на рік, світова торгівля майже на 8% на рік. Після 1973 р. знов відбулося значне гальмування темпів розвитку [2].

Зважена монетарна політика в Західній Європі та США призвела в тому числі до формування сталих фінансових і економічних інститутів, що зумовили економічне зростання.

Разом із тим, окрема група країн (в т.ч. Україна) опинилася в так званій «екстрактивній пастці». Така парадигма навіть після розпаду СРСР не змогла допомогти пострадянським країнам побудувати ефективну державу, де монетарна політика не гальмувала б подальший розвиток, а сприяла нарощуванню економічного потенціалу.

Саме тому при аналізі сучасного стану монетарної політики доцільно звернутися до чинників, які формують інституційне середовище, що зумовлює економічний розвиток країни.

Проблема вимірювання трансформації монетарної політики різниться в залежності від регіону світу і сталості розвитку капіталізму і ринкової економіки.

Для виявлення впливу інституційного середовища на монетарну політику доцільно використовувати наступні індекси: економічна свобода, фінансова свобода, людський розвиток, економічна глобалізація, соціальна глобалізація, верховенство права тощо. Залежні змінні можуть бути наступні – швидкість обігу грошової маси, питома вага готівки, частка депозитів в іноземній валюті тощо.

Проте в умовах зниження рівня довіри, сумнівах у компетентності органів монетарної влади, формування песимістичних очікувань суб'єктів економіки ускладнюється можливість прогнозування майбутніх змін як у монетарному, так і у реальному секторі економіки. Таким чином, знижується ефективність монетарної політики, уповільнюються темпи економічного зростання та знижується рівень фінансової стабільності [1, С. 3].

Список використаних джерел:

1. Алімпієв Є. В. Інституційна довіра як чинник ефективності фінансово-монетарної трансмісії в після кризовій економіці/ Є. В. Алімпієв// Галицький економічний вісник. – 2012. – №4(37). – С. 6–103
2. Мэддисон Э. Контуры мировой экономики в 1-2030 гг. Очерки по макроэкономической истории / Пер. с англ. Ю. Каптуровского, под ред . О. Филаточевой. – М.: Изд. Институт Гайдара, 2012. 584 с.